

POLITIKKUR

Lykketoft og Magni Arge varpa ljós á 17 heimsmál

Ráðstevna verður fríggjadaqin um tey 17 heimsmálini, sum ST hevur sett á skrá og sum skulu loysast í seinasta lagi 2030

Magni Arge, fólkatingslimur, skipar fyri ráðstevnuni í Norðurlandahúsinum.

Árni Gregersen

Málini eru risastór, sum Sameindu Tjóðir hava sett sær fyri at loysa í seinasta lagi um 12 ár – altso í 2030.

Málinbi eru eitt sindur ymisk, men tey verða samfelt nevnd sum Heimsmál fyri burðardyggeri menning.

Ovast á listanum snýr tað seg um at koma burturúr ógvusligum fátækradømi. At talan er um veruligt fátækradømi sæst út frá lýsingini hjá Heimsbankanum. Bankin sigur, at øll sum hava undir tveir dollarar at liva fyri um dagin – tað svarar til einar 13 krónur – eru í ógvusligum fátækradømi.

Júst á hesum øki gongur tað kortini rættan veg, tí í 1991 vóru 1,6 milljarðir fólk, sum livdu í so ógvusligum fátækradømi, men í dag er hetta tal komið niður í eina helvt – 767 milljónir fólk.

Eitt annað avgerandi mál eitur Mat til øll.

Hetta er framvegis eitt ógvusligt mál, sjálvt um tað vísir seg, at talið av teimum sum beinleiðis mangla mat er minkandi.

Síðani aldarskiptið er tað fallið úr 15 prosentum niður í 11 prosent. Tað er ein framgongd, men framvegis eru tað 795 milljónir fólk, sum hvørt kvøld fara svong til songar.

Tað er Magni Arge, fólkatingsmaður fyri Tjóðveldi, sum hevur tikið stig til ráðstevnuna í Havn. Tað er eydnast honum at fáa kenda dnaska politikaran Mogens Lykketoft til ráðstevnuna. Mogens

vingist við at kanna hvat er burðardyggt umframt at hon hevur fylgt serliga væl við tí, sums hevur við sjógvin at gera.

Mál nummar 14

Mál nummar 14 á listanum snýr seg um tað, sum vit kanska eru mest tengd at: Lívið í havinum.

Lívið í havinum hevur størri týðning fyri okkum á landi, enn tey flestu geva sær far um. Eitt nú stavar umleið helvtin av súrevninum í luftini frá taranum í sjónum. Hartil veitir havið fisk, skeljadjór og lívsneyðugar proteínir til áleið trýggjar milliardir fólk.

Hetta 14. Heimsmálið snýr seg um, at vit áðrenn 2030 skulu umsita og skipa fiskiveiðu á ein burðardyggan hátt. Áðrenn 2030 skulu økja um búskaparligu fyrimunirnar við at gagnnýta havtilfeingið fyri smá oyggjasamfeløg í menning. Harafturat skulu vit minka munandi um dálking, serliga frá plastikki.

Hóast høvini í dag eru undir stórum trýsti, eru eisini ábendingar um, at heimsins lond førka seg nærri eini burðardyggar kós. Í 2016 skrivaðu 57 lond undir ST-sáttmálan »Port States Measures Agreement«, sum hevur til endamál at steðga ólógligum, ófráboðaðum og óskipaðum fiskiskapi.

Við miðvísnum arbeiði og burðar-

dyggari umsiting í árávís eru eisini fleiri hótt fiskasløg og havsúgdjór bjargað undan oyðing.

Í sambandi við 14. Heimsmálið hevur dálking eitt stórt fokus. Altjóða verður sagt, at dag eru munandi færri oljulekar frá tanga-skipum enn tað vóru í sjeiti-árunum. Eisini verður sagt, at fleiri lond hava sett áttøk ímóti álvars-ligu plastikk-dálkingini, sum sæst um allan heim.

Geva heimin víðari

Magni Arge, fólkatingslimur leggur alstóran dent á, at tað er avgerandi at vit seta okkum fyri at lata ein heim víðari í góðum standi.

-Eg haldi tað er avgerandi, at okkara børn og barnabørn kunnu yvirtaka ein heim, sum gevur teimum eins góðan møguleika at liva, sum tann møguleikan vit, fingur, sigur hann.

Á ráðstevnuni, sum byrjar fríggjamorgunin, fara eisini Aksel V. Johannesen, løgmaður, og Høgni Hoydal, landsstýrismaður við fiskivinnumálum, at røða.

Ráðstevnan er opion fyri almenninginum.

-Tí tað er avgerandi, at tað ikki bert eru politikarar, sum taka lut í hesum. Hetta má og skal kjølfestast í fólkinum, sigur Magni Arge.

Mogens Lykketoft úr Danmark fer at tosa um tey 14 heimsmálini.

HEIMSMÁL fyri burðardyggar menning

